

بر خورد با نزدیکان امام جمعه تهران امید به احیای سرمایه اجتماعی از مسیر عدالت خواهی را پررنگ کرد

فرزندان نمی توانند انقلاب را بخورند

۵ روز مانده تا ۱۰۰ویژه (یکصد و یکم)

فرهیختگان

شماره ۴۴۳۲
صفحه ۱۶
۱۰۰۰۰ تومان
سه شنبه
۲۰ خرداد ۱۴۰۴
۱۴ ذی الحجه ۱۴۴۶
۱۰ ژوئن ۲۰۲۵

با اسناد جدید
به صهیونیست ها
پاسخ متناسب
می دهیم

در بیانیه مهم دبیرخانه
شورای عالی امنیت ملی

مطرح شد

۷

نیروی انقلابی
و مسئله حکمرانی

سید جواد نقوی
خبرنگار گروه ایده حکمرانی

ابتدای یادداشت باید مسئله ای را روشن کنیم که در شفافیت بحث اثرگذار است. می توان گفت انقلاب اسلامی با نهضت امام خمینی در سال چهل و دو که یک رخداد مهم قلمداد می شود، شروع شده است، یعنی اگر اولین سخنرانی امام خمینی را تولد یک لحظه سیاسی در نظر بگیریم در این تولد سیاسی ایده ای نهفته است که نیروی اجتماعی باید آن را هدایت کند تا به مقصد برسد یعنی تولد لحظه سیاسی نوعی رخداد طبیعی نیست، بلکه براساس این ایده جلو می رود که سیاست در وجهه اجتماعی می تواند شرایط تازه ای را ایجاد کند و ایضاً نمایندگی بخش مهم و وسیعی از جامعه را برعهده می گیرد. از طرفی جامعه هم در برهوت شرایط سخت و بحرانی برای نجات زندگی خود نیاز به تولد سیاسی و رخدادی با افق نو دارد در نتیجه در رفت و برگشت این تولد سیاسی و مسئله اجتماعی ایده باارگشت مردم به سیاست مطرح می شود که امام خمینی در سال چهل و دو با درکی که از این رفت و برگشت دارد، سعی می کند تولد سیاسی را در موضعی مطرح کند که ایده نمایندگی مردم در آن بالاست و اسلام اجتماعی و اسلام سیاسی را در پیوند با یکدیگر طرح بحث می کند.

به همین جهت است که همراهی مردمی با ایده ای که در سال چهل و دو مطرح شد شکل می گیرد، یعنی تولد سیاسی هم بعد اجتماعی دارد هم بعد سیاسی؛ هرچند در هم تنیده است اما مرزی وجود دارد که نشان می دهد مسئله اسلام سیاسی فقط تولد یک نهضت در کنار ایده های دیگر نیست بلکه در هم آغوشی با ایده اجتماعی است و در ارتباط با مردم اصلاً شبیه به مدل نوع مسئله ملی مذهبی و مدل حزب توده و چپ ها نیست، بلکه به نوعی در فراتر از این دو ایده مطرح می شود که دال مرکزی این ایده و مصلحت سیاسی شکل می دهد. در اینجا مصلحت سیاسی معادل محافظه کاری یا نوعی توافق با همه برای رسیدن به قدرت نیست بلکه نوعی هوشمندی سیاسی است که می داند تولد سیاسی نیازمند نمایندگی اجتماعی است و اجتماع هم صرفاً نیروهای وابسته و علاقه مند به یک ایده نیستند، بلکه فراتر از یک تعلق سیاسی است و مسئله عمیقاً اجتماعی است. یعنی سیاست در زندگی روزمره و در زیست روزمره باید شکل بگیرد اما نه مثل حزب توده باعث گسست از زندگی روزمره می شود و نه مثل ایده ملی مذهبی ها روزمره بودن راهمه سیاست معنی می کند. در اینجا هوشمندی به معنای واقعی یعنی جدی در میانه این دو ایده یعنی اسلام سیاسی به قصه زندگی هایتدیل می شود اما مانع زندگی هم نمی شود. در این نقطه است که اسلام سیاسی همان اسلام اجتماعی می شود در واقع نیروی انقلابی از ابتدای شکل گیری و تولد سیاسی آن نوعی زیست اجتماعی را هدف اصلی خود قرار داده است.

به تعبیری اسلام سیاسی هم زمان در پی طرحی در افق اجتماعی هم برای اکنون است هم برای آینده و اسلام سیاسی نه فقط یک بعد اجتماعی بلکه درون مایه آن اجتماعی زیستن است؛ شاید به همین جهت است که در سال چهل و سه امام خمینی در پی بخشی با آیت الله حکیم در عراق بر مسئله کمک مردم تأکید می کند و می گوید این مردم هستند که از ما حمایت می کنند و در مقابل آیت الله حکیم معتقد است مردم حمایت نخواهند کرد؛ و امام می گوید این مردم بودند که در سال چهل و دو خون دادند اما همین بحث نشان می دهد امام فقط طرفداران اسلام گرایی یا بخش مذهبی یا طرفداران روحانیت را قلمداد نمی کند بلکه از لفظ مردم استفاده می کند که نشان می دهد مسئله تولد سیاسی که شکل گرفته فقط با ساخت اجتماعی قابل امتداد است و لحظه سرانجام و انقلاب آن هم باز با مردم و در ساخت اجتماعی مطرح است. این ساخت اجتماعی یعنی همه مردم ایران یا بهتر بگویم همه آحاد اجتماعی در جامعه ایران مسئله این تولد سیاسی بوده اند.

اما امروز؟

بخشی از ایده حامی ایده انقلاب اسلامی معتقد است حلقه سخت نظام و آن بخشی که پیشران آینده ایران است و مسیر توسعه و ترقی آینده از ائتلاف و ایضاً هم افزایش با این حلقه سخت است که شکل می گیرد. در واقع در این نقطه یک چالش جدی مطرح است که رابطه بخشی از حامیان انقلاب اسلامی با نهاد جامعه و اذهان اجتماعی دچار شکاف شده است، اما چون این حلقه سخت اهمیت دارد هر نوع تصمیمی را باید با هماهنگی با این حلقه شکل داد؛ در واقع چنین بخشی نه تنها راهگشای حکمرانی نیست، بلکه از دور خارج کردن نیروی انقلابی از آن امتداد لحظه تولد سیاسی است و تقلیل آن ها به یک گروه با افکار خاص است، که نه تنها پیشران توسعه کشور نیستند بلکه مانع از آینده ایران اسلامی مترقی می شوند!

ادامه در صفحه ۱۵

صهیونیست ها کشتی مادلین

که قصد کمک به مردم غزه داشت را

توقیف کردند

گروگان گیری
شرافت

۷

مهدیه اسفندیاری، بانوی ایرانی بیش از ۳ ماه است

در فرانسه زندانی است و دستگاه دیپلماسی نتوانسته

برای آزادی او اقدام موثری انجام دهد

۱۰۰ روز سکوت

بررسی «فرهیختگان» از داده های سازمان هواپیمایی در سال ۱۴۰۳ نشان می دهد

مسافرت خارجی
با هواپیما رکورد زد

۱۶

«فرهیختگان» دستاوردهای سفر رئیس دانشگاه آزاد به کازان را بررسی کرد

کدام واحد «اینوپولیس»
ایران می شود؟

۶

«فرهیختگان» تنوع و تکثر در شبکه نمایش خانگی را بررسی می کند

کفگیر ژانرها به ته دیگ رسید؟

۱۳

